

Tal, hållit af lagmannen och borgmästaren uti Christianstad Nils Callerholm...

Callerholm, Nils Jonas,

*1700-1829 81 Cxa 1 Br. Karlshamn.
Magistraten*

National Library
of Sweden

KARLSHAMN Magistrate

Vitt Läs
Till
Läst
(P)

1700°-1829

T A L,

Hållit af

Lagmannen och Borgmästaren

Uti Christianstad

NILS CALLERHOLM,

Vid

BORGMÄSTARE - WAHLET

Uti Carlshamn,

Råd-Huset därstädes d. 1 Augusti 1792.

W E X I Ö,

Tryckt hos Kongl. Priv. Gymnasii Boktryck

A. Thetzell och Wrigseens Enka.

Högtärade Gode Herrar och Män!
Stadens Wärdige Borgare!

Då jag för tredje gången nu intager denna Domplats, förer jag mig med nöje till minnes, huru angenämt det varit för mig, att twenne gånger förut hit befald, hafwa varit ett gladt wittne åt den enighet och ordning, som med årans märke redan i forntiden stämpadt detta Folk.

J minnens och jag mins, huru J med rara, med samhälliga röster någre år tillbakars walde Staden en Rådman, som ännu iblandt Eder skiper Rättwisan med heder. — J minnens och jag mins, huru J sedermera åfwen i min närwaro walden med Laga skick och ordning den Hederliga Mannen, som i dag förer pennan wid Wabler.

J skolen minnas och jag will minnas, huru Edre steg tagas i dag, då det tillhör Ehr att wälja ämnen till Stadens Borgmästare.

Gode Herrar och Män!

Med den wörduad för Rikets Logar, som en hwar Undersåte i allmänhet, och Embets-Mannen i synnerhet, är Konungen, Med-Borgaren och sitt eget Samwete Skyldig, har det ej kunnat falla mig in, att tala för någon af de Hederlige Män, som begärdt och wänta Ert förtroende.

Jag

Jag kan således aldraminst wara swag nog, för att wid detta wigtiga Wabls öppnande hafwa den nedriga affigt, att antingen begära af Eder wån skapsprof och Wabl-röster för Sökande wänner, eller det som skamligare wore, att någon iblandt Eder skulle lämna sin Medborgeliga pligt åt förzácnheten, och i utdelningen af sitt förtroende, i denna stund bereda åt sig andra stunder, mebnlige, bábnlige, förstörande.

Jag skulle, som sielf en lika så ringa Embets-Man som den, J gode Herrar och Mån, i dag GUD gifwe, wid lycktor och bloß uppsöken, lägga banden på min mund, och ej säga mer; men tillden mig, att glömma hwad jag warit och ár, och att tala med ett wárdigt, med ett álskar Folk, det ofta misškända sauningens sprák, mitt Moders mål, för att en gång säga Ebr, Gode Herrar och Mån! att mitt skumma óga aldrig som lefwande lámnar utur sigte sina Helgade pligter, wánskap och árkánsta, så lángt i min magt står genöwar emot den godhet och hóstighet jag i ett fjerdedels Seculo njutit blandt Eder, att rákna fráu Skjágglösa till Grábárs dagen, under hwilken kádja af ár i Gode Herrar och Mån, ej funnit wárdigt att glömma en wáu som bedrar, som Hógacktar, som álskar Ebr.

På denna, på ingen annan grund stódjer sig min förefats, att ánnu säga Ebr några ord.

Jag wet, och en stor del blandt Eder wet, att då denna Stad, nu så lysande, ánnu låg i sin linda, nyligen uprunnen emellan twánne áldre, som styrckan ánnu ej aldeles öfwergifwet; war det en ALM förbehállit att med sitt fina wett uptráucka sådane planer för Stadens upkomst, som den driftige FRANTZ CERWIN efter Honom bragte till stadga och mognad, och hwar af Staden länge dragit en winst, som jag ej kan utrákna.

Dáraf har följdt den ansenliga förmógenhet, den dárutaf flytande frikostighet, som satt detta Sambälle i stánd att till Allmánderens förundran sielf hygga, underbálla och zira HERranom ett lysande Tempel, sielft bereda åt utslingar en Fristad, och åt Ynglingen den zorfrige och Lárogriruge tillfáller att
utan

utan särdeles kostnad vinna förberedelsen till det lyckeliga, att kunna blifwa ett wärdigt ämne för Konungens och Rikets tjenst, i timmar då wanmåttige Sambällen sökte bota wädeliga refwor, med Papper, med Stamböcker och Tiggare skrifter.

Dåraf följer, att om ett Sambälle skall klokt styras, så fordras därtill en wettig, wältänckande Man, som gör det sig till ära att gagna det Folk, hwars arbetes sweitdroppar fylla hans glas, som fruktar GUD, Konungen, Lagen, och som söker sitt högsta timmeliga goda i den tillfredsställelsen inom själen i himliga möten, som Fånen, som Ulfwen, som Weklungen, som Uslingen aldrig får känna i Embets-Manna wägen.

Dåraf följer att då ett Borger/skap, utöfwar sitt Stånds Högsta, Aro-rikaste, Wigtigaste Privilegium, det stora som utom Borgaren någon Swenskt Man ej äger, att sielf kalla sine Dommare och Styres-Män, så bör man gagna denna hårlighet med warsambet, och besinna att desse Wahl-röster afgöra både den Wäljandes egit och desß efterkommandes öde tidigare eller senare, mera kånbart, eller mindre.

Dåraf följer att man som klok bör wid ett så wiktigt wärf glömma fördommar; qwäfja alle de finliga känslor som alstras af betracktelser öfwer wån- skapens tryckande band, betracktelser öfwer Sökanders behof, betracktelser öfwer förwäntad winst och wälwilja, betracktelser öfwer egen styrcka att kunna lefwa independent, med alla andra dimbor och tökn, som ej kunna förblinda ett skarpsynt öga, som förkastas af den tänckande och af klokheten störas i sin mögnad.

Ho är då wärdig ett Hederligt Folks röst?

Icke den, som tigger därom; ty huru skulle en tiggare, sielf alrid i be- hof, kunna gagna ett förmögigt Folk, utan för betalning; och huru skulle en Tiggare kunna hjelpa den fattige, den usle, den behöfwande, då all hans dick- tan och tragtän måste gå ut på egen bergning.

Icke en hårdhert, som född med willdjurs hjerza, eller illa upfostrad, kån-

känner ingen annan än sig self; ty om det är swidande för en förmögen Hederlig Borgare, att taga snäsor af den eller den, som taga lön för att skydda honom, så måste det ju wara fäseligt för den så ofta kullstötta Uflingen, för Enka, för Enkones-Barn, att i Ulfwens arga barm nedläggga bekymret och wälfärden, och sluteligen få den smärtande öfwertygelsen, att i stället för Råd och Hjelp, hwartill den Fettige, den Usle, den Nödlidande, är fullkomligen berättigad, blifwa willdjurets offer.

Icke en Wekling, som i wällustens skjöte glömmet hwad han är Skyldig Åran, Sambället och sin egen beder.

Icke en Oförståndig och Wårslös, som med bästa wilja i werlden gör i all uptränkelig ofskald, de största willoredor: Ett sådant afskrap är farligast för ett Sambälle, ty han mistros sällan eller sent, i afseende på det usla Fromma, som utgör hela hans Character; men brist på wett hos en Stads Styres Man kan wälla Tusende stridigheter emellan Medborgare; En wåddeld i Sambället och felande moget wett, kan i slåta anstalter bereda åt elden den seger att förwandla större eller mindre del af Städer i Askhopar, som ej behöft brinna, om nit för ordning och omsorg hos Städernes Styres-Mån woro altid briunnande.

Icke en Egennyttig eller Sudd. Ju mera det är tidens språk att påbröda Dommare det skamliga, att uprättbålla sin obehöfweliga Stat med den Infama man kallar muror, ju angelägnare är det att wid Urwal af Dommare med föragnets blick möta en hwar af dessa afgrunds foster, som äro watten-bi i Sambälligheters kupa, som lurar på tillfället att för Rättwisans utdelande låta betala sig med ett oförjånt Mynt.

Men jag blifwer för widlyftig i mitt Tal.

Jag håller på att säga Ebr, hwilka som äro Edart förtroende omwårdige.

J wiljen, gode Herrar och Mån, suarare wänta af mig beskrifningen på den som kan kallas wårdig ett wårdigt Folks förtroende.

Jag

Jag giffar så, och jag fullgör denna önskan med så mycket mera nöje,
som faren dag och stund gifwit mig så många, som wördade Exempel däraf.

Om en man gifwes, som med moget manna-wett förenar Insigter i Lag-
farenberet sådane som en wäl anlagd Ungdoms tid aldrig nekar ett wettigt huf-
wud, som under utöfningen af det i mångas ögon obetydeliga i mine Högst
wigtiga Dommare Ämbetet, hast tillfälle att mogna, som med sådane grundeli-
ga kundskaper förenar ett godt hjerta utom hwilket en Dommare alltid blifwer
en Straff-Djefwul; som är slitig och arbetsam och ej upoffrar de åt Embetet
bålgade timmar, åt wekliga nöjen, lättja och dårskaper och som gör sig den
största åran af att wara hwarje Borgares Skydds-Ängel i Rättwisa och billiga
mål; men och en skräck för en hwar, som upsädeligen öfwerkrider Lagens
gränts; som bar nog godt hjerta, att låmpa sig efter andras wälmenta Råd;
men ej nog swaghet för att glömma Syraks kloka Råd: Så länge du lefwer så
war den öfwersta i dinom ågodelom. Som wärdigt ömmar för den som tid och
båndelser förnedrat till ett förbannelsens ämne; som städse bar för ögon det
timmeglas, som med små, få sandkorn säger honom att redogörelse-timman med
snabba steg nalkas; så tror jag, så hoppas jag, så önskar jag, at en sådan Man
må blifwa Ebr lyckliga Lott.

Gode Herrar och Mån!

Mitt glada hjerta säger mig, att *J* skolen göra ett klokt Wahl och få
en Styres-Man, som kan gagna Sambället. Min Prophetia går ej längre; men
jag tyftnar ej för än jag bedt dig du hela werldenes Öfwer-Dommare! Att
Dommare-Wahlet hos oss nu må blifwa för Sambället lyckeligit för närwarande
och tillkommande tider!!!

Wike alla enskildte affigter från detta åt Rättwisan, åt Sanningen, åt
Åran helgade Rum!!!

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

TIFFEN Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

